

پروژه نهایی درس داده‌کاوی

عنوان پروژه: «علموصیار» – داشبورد تحلیلی و سیستم پیشنهاددهنده اساتید

۱. ایده‌ی کلی پروژه «علموصیار»

داستان از کجا شروع می‌شود؟
همه‌مون موقع انتخاب واحد می‌ریم سراغ کanal «اساتید علموص» تو تلگرام تا ببینیم بچه‌ها درباره‌ی هر استاد چی گفتن 😊 خود همین کanal در واقع یه دیتاست خفن و واقعی‌ه، فقط خیلی شلخته و پراکنده‌ست.

کاری که تو این پروژه باید بکنید اینه که:

- پیام‌های خام کanal (فایل JSON) رو تبدیل کنید به یه داشبورد تحلیلی + یه سیستم پیشنهاددهنده‌ی استاد/درس

هدف نهایی:

- به دانشجو کمک کنه راحت‌تر استاد/درس مناسب خودش رو پیدا کنه
- به اساتید و مدیرگروه‌ها یه دید کلی از بازخورد دانشجوها بده

تمرکز پروژه روی این سه تا محوره:

1. **مهندسي داده + NLP**
... Parsing, Cleaning, Normalization, Sentiment, Keywords, Clustering
2. **مدلهای داده‌کاوی**
نظرارتی / غیرنظرارتی، خوشبندی، insight، روابطه بین متغیرها
3. **محصول نهایی**
یه داشبورد تعاملی که یه دانشجوی عادی هم بفهمه چی به چیه + سیستم پیشنهاددهنده

۲. خروجی نهایی قراره چی باشه؟

در نهایت به یک وب‌اپلیکیشن تحلیلی (داشبورد) + سیستم پیشنهاددهنده استاد/درس برسیم که روی داده‌های واقعی کانال کار کنه.

کاربری که میاد تو سیستم (دانشجو یا مدیر آموزشی) باید بتونه:

جستجو (Search)

- بر اساس نام استاد، فامیل یا اسم درس سرچ کنه.

فیلتر (Filter)

فیلتر کنه بر اساس:

0 دانشکده

0 درس

0 ترم

0 میانگین امتیازها

0 وضعیت نمره‌دهی

0 ...

پروفایل استاد (Professor Profile)

برای هر استاد یه نمای کلی (۳۶۰ درجه) ببینه، شامل:

- میانگین ۶ امتیاز عددی (تدريس، مدیریت کلاس، تسلط، تعامل، پاسخ‌گویی و...)
- تحلیل وضعیت نمره‌دهی (مثلاً: ۷۰٪ منصفانه، ۲۰٪ سختگیر، ۱۰٪ آسان)
- تحلیل متن کامنت‌ها:

0 امتیاز احساسات (Sentiment)

0 ابر کلمات (Word Cloud)

- روند امتیاز و رضایت در ترم‌های مختلف (اگه اطلاعات زمانی داشته باشین)

مقایسه‌ی اساتید (Compare)

• چندتا استاد/درس رو انتخاب کنه و کنار هم مقایسه‌شون کنه:

0 میانگین امتیازها

0 وضعیت نمره‌دهی

... و sentiment 0

(Recommender) سیستم پیشنهادهندۀ

بر اساس ترجیحات دانشجو، مثلًا:

- استاد/درس‌هایی که دوست داره
- اولویت‌ها:
  - نمره‌دهی آسان
  - امتحان سبک
  - پژوهش‌محور بودن
  - تدریس قوی
  - ... و ...

یه لیست اساتید/درس‌های پیشنهادی برگردانید.

مدل پیشنهادهندۀ می‌تونه مثلًا:

- باشه Content-Based
- ساده Collaborative Filtering
- ساده Rule-based

مهم اینه که:

- منطقی باشه
- بشه توضیح داد چرا این استادها پیشنهاد شدن
- تو گزارش مستند شده باشه

---

۳. داده از کجا می‌آید؟

۳.۱. منبع اصلی

بهتون یه فایل JSON می‌دیم که خروجی کامل پیام‌های کانال علموص اساتیده.
این می‌شه دیتای خام پروژه‌تون. ([دانلود فایل JSON](#))

۳.۲. ساختار کلی

هر رکورد JSON = یک پیام کانال. تو ش اینا رو داریم:

- فراداده (Metadata)

- 0 شناسه پیام، تاریخ/ترم (اگه هست)، اطلاعات کانال
- متن پیام (**message_text**) :
  - 0 اسم استاد
  - 0 دانشکده
  - 0 اسم درس
  - 0 ۶ تا امتیاز عددی (از ۱۰)
  - 0 توضیحات درباره نمره‌دهی، حضور و غیاب و... (متن آزاد)
- کامنت/توضیح دانشجو (متن بدون ساختار)

✳️ ۳. امتیاز اضافه

اگه خواستین بهترش کنین:

- به جای استفاده از JSON آماده، خودتون با **API تلگرام** (Telethon / Pyrogram) داده رو بکشید بیرون. این جوری داده‌های داشبورد همیشه به روز می‌مونن.
- اگه این کار رو می‌کنید، تو گزارش باید توضیح بدین:
  - 0 چطوری وصل شدین
  - 0 چطوری داده جمع کردین
  - 0 چطور ذخیره و مدیریت کردین

۴. فازهای پروژه؛ قدم به قدم

این یه **roadmap** پیشنهادی‌ه؛ لازم نیست مو به مو همین باشه، ولی در این حد کار باید انجام بشه.

 فاز ۱: بارگذاری، اکتشاف و Parsing (Load, EDA & Parsing)

 تسک ۱ - بارگذاری و EDA

- خوندن JSON و تبدیلش به **DataFrame** تو Pandas

• فهمیدن ساختار داده:

- 0 چند تا پیام داریم؟
- 0 حدوداً چندتا استاد مختلف داریم؟
- 0 توزیع امتیازها چطوریه؟
- 0 چقدر داده‌ی گمشده داریم؟

• کشیدن چند نمودار اکتشافی:

- هیستوگرام امتیازها
- تعداد نظرات به تفکیک دانشکده و ...
- مستندسازی EDA تو یه نوتبوک جدا (با توضیحات متنی)

تسک ۲ – نوشتن Parser

یه تابع/کلاس پایتون که:

- متن خام پیام رو بگیره
- در عوض یه دیکشنری مرتب بد، شامل حداقل:

  - (بعداً ساخته میشه) professor_id ◦
  - professor_name_raw ◦
  - department ◦
  - course_name ◦
  - rating_6 تا rating_1 ◦
  - grading_status_raw ◦
  - attendance_status_raw ◦
  - comment_text ◦
  - اگه قابل استخراج باشه date یا term ◦

نکات مهم:

- احتمالا لازمه از **Regex** و الگوهای متنی استفاده کنید.
- پارسر باید نسبت به تغییرات ریز (ایموجی، جایه‌جایی خطها، فاصله‌ها و...) مقاوم باشه.
- اگه جایی نتوونست درست `parse` کنه، اون پیام رو تو یه ستون مثل `parse_error` لاغ کنه.
- برای پارسر چندتا **Unit Test** بنویسید (روی نمونه‌ها و چندین حالت).

فار ۲: پاکسازی و استانداردسازی (Data Cleaning & Standardization)

تسک ۳ – یکی‌کردن اسامی اساتید

چالش:

- «دکتر الف. رضایی»
- «علیرضا رضایی»
- «رضایی»

اینا شاید همه یک نفر باشن 😊

راه حل پیشنهادی:

- نرمال سازی اولیه از جمله:
    - حذف فاصله های اضافی
    - یکسان سازی حروف عربی / فارسی
    - lowercase برای اسمی لاتین
  - ترکیب دانشکده + الگوریتم های شباهت رشتہ ای (Levenshtein, FuzzyWuzzy) و ...
  - در نهایت گروه بندی اسمی مشابه و ساختن یک professor_id یکتا برای هر استاد.
- تسک ۴ - یکی کردن اسم درس و برچسب های متنی
- یکی کردن اسم درس ها:
    - «مبانی طراحی ۲» و «مبانی طراحی ۲» ← یه درس واحد
  - استانداردسازی وضعیت نمره دهی و حضور و غیاب:
    - یه سری برچسب تعریف کنید مثل:
      - نمره دهی: {آسان، منصفانه، سخت‌گیر، نامشخص}
      - حضور و غیاب: {سخت‌گیر، متوسط، آزاد، نامشخص}
  - متن های آزاد مثل «نمره نمیده»، «نمره اش خوبه» رو مپ کنید به این برچسبها.
-

فاز ۳: Feature Engineering, NLP و مدل ها

اینجا پروژه از حالت «گزارش ساده» می‌رود تو مود تحلیل داده کاوانه جدی.

۱.۴.۳.۱. تحلیل احساسات (Sentiment Analysis)

ورودی: ستون comment_text

حداقل کار:

1. پیش‌پردازش متن فارسی ([Shekar](#) یا موارد مشابه):

◦ نرمال سازی

◦ توکن سازی

◦ حذف stopword ها

2. استفاده از یک روش ساده برای Sentiment

0 روش‌های Ruled-Based (به شرطی که عملکرد و دقت قابل تحمیل روی داده واقعی داشته باشند)

0 یا مدل آماده‌ی سبک (مثلاً یه مدل HuggingFace که روی CPU جواب بد).
خروجی:
یه ستون جدید مثل sentiment_score (مثلاً [-1,1]) یا برچسب {منفی، خنثی، مثبت}.
امتیاز اضافه: استفاده از مدل‌های ParsBERT و گزارش نتایج. ✨

۴.۳.۲. کلمات کلیدی و Topic ها

برای هر استاد:

- متن‌ها رو نرمال‌سازی کنید + حذف کنید.
- با TF-IDF یا Frequency کلمات کلیدی رو دریارید.
- ازش استفاده کنید برای:
  - 0 ساخت ابر کلمات
  - 0 شناخت کلی حال و هوای کامنت‌ها

امتیاز اضافه: استفاده از Topic Modeling مثل LDA یا BERTopic برای پیدا کردن موضوعات اصلی نظرات. ✨

۴.۳.۳. یک مدل نظارتی (Supervised) – اجباری

باید حداقل یه مسئله‌ی Supervised تعریف و حل کنید. مثلاً:

- پیش‌بینی overall_score از روی:
  - 0 میانگین ۶ امتیاز
  - 0 وضعیت نمره‌دهی (کدگذاری شده)
  - 0 میانگین sentiment
- طبقه‌بندی نظرات به {مثبت/خنثی/منفی} از روی ویژگی‌های عددی و متند.
  - 0 حداقل‌ها:

- (یا یه Cross-Validation ساده) Train/Test
  - حداقل یک مدل ساده مثل:
    - Logistic Regression
    - Random Forest
    - SVM ساده
  - گزارش معیارهای ارزیابی مناسب (Accuracy، F1، MAE، RMSE و...)
  - یه تحلیل کوچیک از Feature Importance یا حداقل تفسیر منطقی نتایج.
-

۴.۳.۴. یک مدل غیرنظرارتی (*Unsupervised*) – اجباری

مثال خوب: خوشبندی استادید بر اساس پروفایلشون:

- ورودی:
  - میانگین ۶ امتیاز + وضعیت نمره‌دهی + میانگین sentiment feature ساده دیگه
- روش‌ها:
  - KMeans
  - Agglomerative Clustering
- خروجی و نمایش:
  - بعده رو کم کنید (مثلًاً PCA)
  - هر استاد رو به صورت یه نقطه روی نمودار دو بعدی نشون بدین
  - برای هر خوشه یه تفسیر انسانی بدین مثل:
    - «سختگیر ولی محبوب»
    - «آسانگیر با رضایت متوسط»
    - ...

۴.۳.۵. سیستم پیشنهادهندی استاد/درس – اجباری

باید یه سیستم پیشنهادهندی کارا و منطقی بسازید. می‌تونه ساده باشه.

چند سناریو:

- **:Content-Based Filtering**
  - برای هر استاد یه بردار ویژگی بسازید (امتیازها، sentiment، کلمات کلیدی)

۰ با شباهت (cosine similarity) اساتید مشابه یه استاد/درس مورد علاقه رو

پیشنهاد بدین

:Rule-Based •

۰ بر اساس فیلترهای انتخابی کاربر (امتیاز بالای ۸، نمره‌دهی منصفانه، پروژه‌محور بودن

و...) اساتید رو رتبه‌بندی و پیشنهاد بدین

: Hybrid ساده •

۰ ترکیبی از امتیازات عددی، sentiment و شباهت کلمات

مهم ایناست که:

• سیستم منطقی باشه

• تو داشبورد شفاف باشه «چرا» این استادها پیشنهاد شدن

• تو گزارش طراحی و جایگزین‌هاش توضیح داده بشه

Web App / فاز ۴: ساخت داشبورد

ابزار پیشنهادی

• پیشنهاد اصلی: **Streamlit**

چون پایتون محور، سریع، راحت و خوب برای DataFrame.

صفحات حداقلی داشبورد

1. صفحه‌ی اصلی (Overview):

۰ چند تا کارت شاخص:

▪ تعداد کل نظرات

▪ تعداد اساتید پوشش داده شده

▪ میانگین امتیاز کلی

۰ یکی دو نمودار:

▪ هیستوگرام توزیع امتیازها

▪ توزیع وضعیت نمره‌دهی

2. صفحه‌ی جستجو و فیلتر:

۰ جستجوی استاد/درس

۰ فیلتر بر اساس دانشکده، ترم، بازه‌ی امتیاز، وضعیت نمره‌دهی

۰ لیست اساتید مطابق جستجو، با یه خلاصه‌ی کوچیک از هرکدام

۳. صفحه‌ی پروفایل استاد:

۰ نمودار رادری برای ۶ امتیاز عددی

۰ نمودار دایره‌ای/دونات برای نمره‌دهی و حضور و غیاب

۰ Word Cloud مثبت و منفی

۰ خلاصه‌ی sentiment در ترم‌های مختلف (اگه داده باشه)

۴. صفحه‌ی مقایسه (Compare):

۰ انتخاب چند استاد

۰ نمودار میله‌ای برای مقایسه امتیازها

۰ یه جدول خلاصه مقایسه

۵. صفحه‌ی پیشنهادهنده (Recommender):

۰ کاربر ترجیح‌هاش رو وارد کنه (مثلاً تدریس مهم‌تره یا نمره‌دهی آسان)

۰ سیستم یه لیست مرتب از اساتید/درس‌های پیشنهادی بده

۰ کنار هر پیشنهاد یه توضیح کوتاه مثل:

- «میانگین تدریس ۹.۲، نمره‌دهی منصفانه، sentiment بالا»

۵. حداقل‌ها در مقابل کارهای خفن‌تر 😎

۱. حداقل کارهایی که باید انجام بشه

برای نمره‌ی خوب (نه لزوماً فول‌مارک)، حداقل:

- تبدیل DataFrame به JSON تمیز با ستون‌های اصلی
- یکپارچه‌سازی نسبی اسم اساتید، درس‌ها، وضعیت نمره‌دهی
- یه تحلیل Sentiment حداقلی روی نظرات
- حداقل یک مدل Supervised + یک مدل Unsupervised
- یک سیستم پیشنهادهندۀ ساده و منطقی
- داشبورد با صفحات حداقلی که گفتیم
- README واضح و قابل اجرا
- کار با Git و commit معنادار

۵.۲. چیزهایی که نمره‌ی طلایی می‌آره ✨

امتیاز اضافه برای تیم‌هایی که:

- از مدل‌های NLP پیشرفت‌هه مثل ParsBERT استفاده کنن و مستند کنن
- سیستم پیشنهاده‌نده خلاقانه‌تر/Hybrid واقعی پیاده کنن
- تحلیل‌های تحقیقی جذاب ارائه بدن مثل:
  - رابطه‌ی سختگیری نمره‌دهی و رضایت دانشجو
  - پیدا کردن «اساتید underrated» یا «اساتید پررسیک»
  - خوشبندی اساتید و تفسیر باکیفیت خوشه‌ها
- پروژه رو با Docker یا اسکریپت‌های تمیز بسته‌بندی کنن

۶. بخش «۳ تصمیم مهم طراحی»

تو گزارش نهایی یه بخشی باید باشه به اسم:

«۳ تصمیم مهم طراحی (Design Decisions) که در پروژه گرفتیم»

برای هر تصمیم باید بنویسید:

- چیکار کردین و کجای سیستم بوده (پارسر، مدل، داشبورد، Recommender و...)
- چه گزینه‌های جایگزینی داشتین (مثلًا fuzzy matching، Streamlit vs Dash، BERT vs TF-IDF و...)
- چرا این گزینه رو انتخاب کردین و اون یکی رو رد کردین

استدلالهاتون هم باید:

- به نتایج تجربی، محدودیت‌ها (زمان، منابع، پیچیدگی) یا تجربه‌ی خودتون تکیه کنه
- توضیح خیلی ساده مثل «این راحت‌تر بود» کافی نیست 😊

۷. ملاحظات اخلاقی و Bias

چون داده‌ها مربوط به آدم‌های واقعی (اساتید) هست، حتماً تو گزارش نهایی حداقل ۱-۲ پاراگراف درباره‌ی اینا بنویسید:

- چه هایی ممکنه تو داده باشه؟ Bias

- مثلاً ناراضی‌ها بیشتر نظر می‌دن؟
  - بعضی اساتید کمتر دیده می‌شن تو کانال؟
  - خطرات استفاده‌ی نادرست از این سیستم چیه؟
    - برچسب‌زن ناعادلانه
    - تقویت شایعات
  - اگه این محصول واقعاً مستقر بشه، چی‌کار می‌شه کرد که:
    - استفاده ازش منصفانه‌تر و مسئولانه‌تر باشه؟
-

۸. تحویل‌ها و ارزیابی

۱. چی باید تحویل بدین؟

• پروپوزال اولیه (۲-۱ صفحه):

- ایده‌ی تیم
- ابزارهایی که قراره استفاده کنید و چرا بیش
- طرح کلی Data Pipeline و ساختار اولیه داشبورد
- نوتبوک‌های پایتون:

Supervised/Unsupervised، مدل‌های EDA، Parsing، Cleaning، NLP ◦

◦ با توضیحات متنی (Markdown) کافی

• کد نهایی اپ (App):

◦ سورس داشبورد + سیستم پیشنهاددهنده (.../Streamlit/Dash)

◦ ساختار تمیز (پوشه‌های /data/, src/, app و ...)

• :README.md

◦ قدم به قدم راه‌اندازی محیط (virtualenv/conda، نصب پکیج‌ها)

◦ چطور نوتبوک‌ها و اپ رو اجرا کنیم

◦ پیش‌نیازها (نسخه پایتون و ...)

• گزارش نهایی (Report):

◦ خلاصه EDA و چالش‌های داده

◦ توضیح پارسر و Cleaning

◦ مدل‌های داده‌کاوی (Supervised / Unsupervised + Recommender)

◦ بخش «۳ تصمیم مهم طراحی»

◦ بخش Bias و ملاحظات اخلاقی

• ریپو Git (ترجیحاً GitHub):

- لینک ریپو + README + تاریخچهی منطقی commitها

۸.۲. نمره‌دهی تقریبی

• ۳۵٪ - محصول نهایی:

- آیا داشبورد و Recommender واقعاً کار می‌کنن؟

- UI UX قابل قبوله؟

- برای یه دانشجوی معمولی مفیده؟

• ۳۰٪ - داده، NLP و مدل‌ها:

- کیفیت پارسر و Cleaning

- هوشمندی در یکسان‌سازی اسامی و دسته‌بندی‌ها

- کیفیت تحلیل NLP

- طراحی و ارزیابی مدل‌های Recommender و Supervised/Unsupervised

• ۱۵٪ - کیفیت کد و ساختار پروژه:

- تمیزی و مازولار بودن

- وجود تست‌ها

- قابلیت اجرا و تکرارپذیری

• ۱۰٪ - Insight و EDA:

- درک اولیه از داده

- نمودارهای اکتشافی

- چند Insight جالب و معنادار

• ۱۰٪ - بخش Design Decisions و ملاحظات اخلاقی

۹. چند قانون مهم آخر

• توصیه‌ی خیلی جدی:

🚫 وارد کردن دستی داده (کپی/پیست تو اکسل و...) ممنوعه

كل فرآيند باید خودکار باشه: از خوندن JSON (يا API تلگرام) تا ساخت داشبورد و پيشنهادها.

• توصیه‌ی جدی:

از همون اول روی Git کار کنيد.

• روش کار پیشنهادی (Iterative) :

1. اول مطمئن شید پارسربخش خوبی از داده درست کار می‌کنه.
2. بعد یه داشبورد ساده بسازید که فقط امتیازهای عددی رو نشون بده.
3. بعدهش کم‌کم NLP، مدل‌های داده‌کاوی و آخر سر سیستم پیشنهاددهنده رو اضافه کنید.

هدف نهایی این نیست که پیچیده‌ترین مدل دنیا رو بسازین؛
هدف اینه که:

- **یه سیستم کاربردی، پایدار، قابل توضیح و منصفانه** داشته باشین
  - **و بتونین همه‌ی تصمیم‌های مهم مسیر رو با زبان داده و شواهد توضیح بدین**
-

۱۰. زمانبندی

برای این‌که کار پروژه رو منظم‌تر پیش ببرید، این جدول زمانبندی رو رعایت کنید:

فعالیت	تاریخ	توضیحات
مشخص کردن اعضای تیم، آماده‌سازی تیم، تحويل پروپوزال اولیه برای انجام پروژه و ساخت مخزن گیت‌هاب	جمعه ۱۴ آذر	مشخص کردن اعضای تیم، ایده‌ی اولیه شامل ابزارهای پیشنهادی و طرح کلی داشبورد و مدل‌ها، ساخت مخزن iust-supervisor و دعوت گیت‌هاب به مخزن پروژه و پر کردن این فرم
انجام پروژه و تحويل کدها، نتایج و گیت‌هاب پروژه	جمعه ۱۹ دی	تحویل نوت‌بوک‌ها، کد اپ/داشبورد، گزارش نهایی و لینک مخزن گیت‌هاب پروژه
برگزاری ارائه‌ها (در صورت نیاز)	زمان متعاقباً اعلام می‌شود	در صورت نیاز به ارائه‌ی حضوری/آنلاین، تاریخ و جزئیات از طریق کanal اطلاع‌رسانی می‌شود